

КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІК

Заснована 21 квітня 1927 р.

№17-18
(3569-3570)

8 травня
2026 р.

Виходить
двічі на місяць

ГАЗЕТА НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ УКРАЇНИ «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ ІМЕНІ ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»

День пам'яті та перемоги над нацизмом у Другій світовій війні

8 травня Україна разом зі світовою спільнотою відзначає День пам'яті та перемоги над нацизмом у Другій світовій війні 1939-1945 років. Серед мільйонів людей, які віддали життя в боротьбі з нацизмом, – чимало й викладачів, науковців, студентів і випускників КПІ, які воювали на фронтах, працювали в тилу, створювали нові технології для оборони.

Київські політехніки і тепер, коли Україна знов у боях відстоює своє право на щасливе майбутнє, на передньому краї боротьби за свободу та незалежність нашої держави. Ми схилиємо голови перед усіма тими, хто поклав своє життя на вітар майбутньої перемоги. Їхня мужність – приклад для сьогоднішніх і прийдешніх поколінь.

Будьмо гідними наших Героїв! Слава Україні!

Довге відлуння Чорнобиля

Напередодні скорботного дня 40-х роковин катастрофи на ЧАЕС на базі КПІ ім. Ігоря Сікорського пройшла Всеукраїнська наукова конференція "Чорнобильська катастрофа: медичні, екологічні та соціальні наслідки через 40 років". Проводилася вона за підтримки Міністерства освіти і науки України та Національної академії наук України. Конференція об'єднала у стінах НТБ ім. Г.І. Денисенка фахівців-атомників, медиків, екологів, демографів, соціологів, істориків, представників органів державної влади та академічної спільноти і, звісно, ліквідаторів катастрофи. Вони обговорювали довгострокові наслідки цього найбільшого в ХХ сторіччі техногенного лиха та сучасні підходи до забезпечення радіаційної безпеки. Основні теми і напрями роботи цього масштабного форуму було визначено на його першому пленарному засіданні.

Біля пам'ятника О. Лелеченку

"Та жахлива аварія є символом жалю, болю, скорботи і водночас мужності та самопожертви, – наголосив на початку роботи конференції ректор КПІ ім. Ігоря Сікорського А. Мельниченко. – Сьогодні існує певна паралель: українські військові жертвують собою, щоби захистити нашу державу, зокрема і від атак на ядерні об'єкти, запобігаючи можливій катастрофі. Адже всім відомо, що на початку повномасштабного вторгнення ворог захопив Чорнобильську атомну електростанцію, а також окупував Запорізьку АЕС, і це несе серйозні загрози ядерній безпеці нашої країни".

... Того дня не було забуто і про випускника КПІ, Героя України Олександра Лелеченка. Під час покладання квітів до його пам'ятника біля корпусу №20, ректор підкреслив, що ім'я Героя назавжди закарбовано у літописі університету. А. Мельниченко нагадав про подвиг заступника начальника електроцеху ЧАЕС Олександра Лелеченка, який ціною власного життя захистив світ від ще жахливішої катастрофи, перекривши доступ до джерела аварійного вибухонебезпечного водню. Також на церемонії покладання квітів своїми спогадами про ліквідацію наслідків катастрофи поділився з присутніми випускник КПІ 1967 р., завідувач лабораторій НН ІАТЕ Костянтин Ноженко.

Внесок випускників, інженерів, науковців нашого університету в справу ліквідації наслідків аварії важко переоцінити. Скажімо, А. Мельниченко згадав про те, як у перші ж дні після аварії на станції постала проблема стрімкого поширення радіоактивних забруднень транспортом, що працю-

вав на ліквідації наслідків аварії та евакуації населення з навколишньої території. Ефективну технологію з очищення радіоактивної води після миття транспортних засобів запропонувала група вчених з лабораторії радіохімії хіміко-технологічного факультету (нині ФАПЕ) КПІ – Олександр Петрович Шутько (засновник кафедри екології та технології полімерів – ред.), Анатолій Дмитрович Крисенко та Віталій Павлович Басов. До речі, Анатолій Крисенко брав участь у конференції і розповів її учасникам про те, як розроблялася та впроваджувалася ця технологія.

Нині у фокусі досліджень інженерів і науковців КПІ ім. Ігоря Сікорського серед інших і такі галузі, як радіоекологія та радіохімія, дезактивація територій, розробка методів очищення поверхонь від радіонуклідів, екологічний моніторинг, зокрема оцінка впливу катастрофи на довкілля в умовах реальної воєнної небезпеки. "Сьогодні роль українського науковця є дуже важливою для забезпечення глобальної ядерної безпеки", – впевнений Анатолій Мельниченко.

"Члени створеної торік парламентської тимчасової слідчої комісії вивчають медико-соціальні, екологічні проблеми, спричинені наслідками аварії на ЧАЕС, – зазначив перший заступник Голови Верховної Ради України, Голова Наглядової ради КПІ ім. Ігоря Сікорського Олександр Корнієнко на пленарному засіданні. – На порядку денному реконструкція безпечної конфайнменту над четвертим енергоблоком ЧАЕС після влучання туди рашистського дрона. Внаслідок удару, а відтак – пожежі, споруда втратила герметичність, відновити яку дуже складно. Проте проведення комплексу робіт з відновлення функцій конфайнменту – у найближчій перспективі. Україна виконує свої міжнародні зобов'язання щодо гарантування роботи всіх технологічних об'єктів на ЧАЕС". До того ж, додав він, вчені і практики з медицини та медико-біотехнологічних напрямів науки забезпечують використання накопиченої за 40 років після катастрофи інформації у протоколах, що допомагають рятувати світ попри виклики українсько-російської війни. ... А ще, Україна звертається з усіх медіамайданчиків нашої країни та світу із закликом сприяти звільненню 37 інженерів ЗАЕС, які змушені працювати в умовах російської окупації, причому двоє фахівців перебувають у важкому фізичному стані. І також відзначив значну роль дослідників та інженерів КПІ ім. Ігоря Сікорського у справі розвитку ядерної енергетики та безпеки.

стор. 2

У КПІ відкрито фотовиставку до 250-річчя незалежності США

У Державному політехнічному музеї імені Б.С. Патона при КПІ ім. Ігоря Сікорського 5 травня відкрито фотовиставку, присвячену відзначенню 250-ї річниці проголошення Декларації незалежності США у 1776 році.

А. Мельниченко знайомить Д. Стюарта з фотовиставкою в ДПМ

Участь у церемонії відкриття виставки взяли радник Посольства США в Україні з питань преси та культури Джонас Стюарт, ректор університету Анатолій Мельниченко, працівники Посольства США, співробітники, викладачі та студенти КПІ.

"У нас сьогодні значна подія, присвячена майбутньому відзначенню 250-річчя від дня підписання Декларації про незалежність Сполучених Штатів Америки, – сказав Анатолій Мельниченко, звертаючись до присутніх. – Наш університет, впродовж усіх 35 років незалежності України традиційно дуже тісно співпрацює зі Сполученими Штатами. І ми на цій фотовиставці хочемо показати деякі аспекти цієї співпраці".

У свою чергу, Джонас Стюарт нагадав присутнім про те, що до Дня незалежності США розроблено програму Freedom 250 ("Свобода 250"), яка в Посольстві США в Україні зосереджена на трьох пріоритетах – мирі, відбудові та інноваціях. "Це не абстрактні ідеї. Це практичні, перспективні зобов'язання, які визначають нашу співпрацю з такими партнерами, як Україна, сьогодні та в майбутньому, – наголосив він. – Саме тому особливо доречно бути сьогодні тут, у Київському політехнічному інституті, який є провідним центром інновацій у науці, технологіях та освіті... Я радий, що наше партнерство з КПІ продовжує поглиблюватися".

Після розрізання символічної стрічки, ректор провів для гостей та київських політехніків екскурсію виставкою і розповів детальніше про деякі моменти, зафіксовані на фотографіях. А розповідати є про що. На стендах – яскраві моменти зустрічей київських політехніків з американськими партнерами, лекції державних діячів США, видатних науковців, інженерів, астронавтів і військових, урочистості з нагоди присвоєння деяким з них звання "Почесний доктор КПІ", зустрічей з американськими партнерами у межах співпраці за програмою Державного департаменту США Fulbright тощо. Окремий постер присвячено партнерським відносинам з всесвітньовідомою американською корпорацією Boeing, які є особливо тісними і продуктивними.

Інф. "КПІ"

ДО 40-х РОКОВИН КАТАСТРОФИ НА ЧАЕС

Довге відлуння Чорнобиля

стор. 1

До учасників конференції за допомогою засобів телекомунікацій звернувся Генеральний директор Міжнародного агентства з атомної енергії (МАГАТЕ) Рафаель Маріано Гроссі. Він, до речі, зауважив: "Конференція – доказ дієвого співробітництва між КПІ ім. Ігоря Сікорського та МАГАТЕ. Адже майже рік тому ректорат вашого університету на полях 69-ї сесії Генеральної конференції МАГАТЕ урочисто підписав Практичні домовленості між КПІ і Міжнародним агентством з атомної енергії. Це є свідченням високої довіри міжнародного професійного товариства до потенціалу українського закладу вищої освіти та до фахового досвіду науковців, що дозволяє їм робити внесок у розв'язання глобальних викликів у сфері ядерної енергетики і безпеки".

У виступі заступника Міністра освіти і науки України Дениса Курбатова пролунала думка про те, що нині на часі зміна навчальних програм з підготовки інже-

нерів-атомників, які мають засвоювати, зокрема, й досвід фахівців з Аргонської національної лабораторії, одного з найстаріших та найбільших науково-дослідних центрів Міністерства енергетики США (DOE). Вже відбулося узгодження з нею заходів з підготовки меморандуму про співпрацю, який визначить рамки спільних з американськими науковцями та інженерами програм – від досліджень до розроблення сучасних освітніх курсів для двох українських закладів вищої освіти, одним із яких є КПІ ім. Ігоря Сікорського. Актуальним є й удосконалення програм для інженерів-атомників, адже найближчими роками планується оновлення реакторних установок на українських АЕС. Вирішення нагальних проблем на об'єкті "Укриття" та в новому інженерному конфайнменті, виведення ЧАЕС з експлуатації залишатиметься злובоденим завданням як для України, так і людства загалом. "Наша мета полягає у тому, щоб залучи-

О. Корнієнко

Р. Гроссі

А. Крисенко

ти вітчизняних дослідників, представників української наукової школи з ядерної енергетики та радіаційної безпеки на діючих АЕС до найсучасніших світових проектів з поводження з радіоактивними відходами та відпрацьованим паливом, – сказав заступник Міністра. – Важливими на даний час є і формування засад культури пам'яті про наслідки аварії, забезпечення науково обґрунтованого нариву для протидії зовнішнім ворожим маніпуляціям у цій сфері".

Порушували учасники пленарного засідання й питання медичних аспектів наслідків катастрофи на ЧАЕС. Українські науковці володіють масивом даних щодо впливу іонізуючого випромінювання, встановлено достовірний прямий зв'язок між впливом радіоактивного йоду та підвищенням ризику розвитку раку щитоподібної залози (РЩЗ) у дітей і підлітків. Ці результати враховано в міжнародних рекомендаціях щодо боротьби з цією хворобою.

Присутніх від імені Президента Національної академії медичних наук України (НАМНУ) привітали віцепрезидент НАМНУ Ігор Лурін, постійний представник України при міжнародних організаціях у Відні Юрій Вітренко, голова Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів Галина Третякова, академік-секретар НАН України Андрій Русанов, перший заступник генерального директора ДУ "Національний науковий центр радіаційної медицини, гематології, онкології НАМН України" Віктор Сушко, міський голова м. Славутича Юрій Фомічов та інші.

Свою роботу конференція представила у секціях, де науковці представили новітні дослідження у галузях екології, радіобіології та соціального захисту постраждалих осіб. Результати цих обговорень стануть основою для розробки нових методичних рекомендацій та державних програм у сфері ядерної й екологічної безпеки.

Віктор Задворнов

МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ

Зустріч з високопосадовцями Румунії

24 квітня КПІ ім. Ігоря Сікорського відвідали Надзвичайний і Повноважний Посол Румунії в Україні Александру Віктор Мікула, міністр економіки, цифровізації, підприємництва та туризму Румунії Амброзіє-Ірїнеу Дареу та керівник політичного відділу Посольства Румунії Богдан Пекурарь. З гостями зустрілися ректор університету Анатолій Мельниченко та проректор з міжнародних зв'язків Андрій Шишолін.

Учасники зустрічі обговорили питання співпраці КПІ з румунськими університетами, розглянули її напрями та намітили заходи з її поглиблення. Слід зауважити, що і сьогодні співпраця ця є доволі інтенсивною. Реалізується вона не лише у форматі прямих контактів між Київською політехнікою та деякими вишами у Румунії (КПІ має там 6 партнерів) і їхньої спільної участі в деяких грантових програмах Європейського Союзу, але й у порядку контактів у Black Sea Universities Network (BSUN) – мережі університетів країн Чорноморського регіону, до складу якої входять і 13 румунських закладів вищої освіти, а також – членства в Альянсі Європейських університетів CESAER та Інституційної мережі університетів європейських столиць UNICA тощо. Понад те, Румунське агентство забезпечення якості вищої освіти (The Romanian Agency for Quality Assurance In Higher Education, ARACIS) після проведення відповідних ак-

редитаційних процедур надала кільком освітнім програмам КПІ ім. Ігоря Сікорського міжнародні сертифікати з визнання інженерної підготовки EUR-ACE® Label. Загалом, як відзначив Андрій Шишолін, КПІ має з румунськими колегами партнерські відносини за шістьма рівнями: акредитація, спільна участь у європейських програмах,

безпечивши двосторонній канал передачі нових технологій, розроблених завдяки інтеграції університетів і промисловості та створенню спільної інфраструктури досліджень і розробок.

"Отож ми бачимо, що у нас вже є міцна основа співробітництва, – зауважив Анатолій Мельниченко. – І КПІ може бути мостом між

КПІ може стати не лише академічним партнером з освітніми програмами та дослідницькими програмами. Наш університет може бути й інженерним та економічним партнером". Майданчиками нової спільної екосистеми, на думку ректора, спроможні бути фестивалі стартап-проектів Sikorsky Challenge, який щороку проводиться в КПІ, та три університетські Наукові парки, що працюють за кількома напрямками і які готові розвивати з румунськими партнерами спільну дослідницьку та розробницьку діяльність. Причому в цій роботі можуть брати участь як студенти, так і їхні викладачі та науковці. Згадав він і про кілька навчально-наукових лабораторій і центрів, відкритих в університеті за участю провідних технологічних компаній, на базі яких вже тепер проводяться дослідження з найбільш актуальних проблем технічного розвитку.

Під час розмови пролунало ще декілька пропозицій і з боку гостей, зокрема щодо використання у розгортанні спільної роботи правових механізмів Європейського Союзу.

Одне слово, продуктивний діалог існує, і розвиток партнерських відносин триватиме, тим більше зважаючи на те, що 12 березня цього року Президенти України та Румунії підписали декларацію про встановлення стратегічного партнерства.

Ну а в ближчій перспективі – започаткування програм подвійного диплома з провідними румунськими університетами.

Дмитро Стефанович

Зліва направо: Богдан Пекурарь, Амброзіє-Ірїнеу Дареу, Анатолій Мельниченко, Александру Віктор Мікула, Андрій Шишолін

спільна участь у проектах країн Чорного моря та Дунаю, безпосереднє співробітництво з шістьма інституційними партнерами в Румунії та співпраця з посольством цієї держави. Але при цьому існує велика прогалина: відсутність економічної співпраці. Проте прогалину цю можна заповнити, за-

українськими талантами і технологічною екосистемою Румунії та країн Європейського Союзу. Ви вже почули, що наш університет є частиною багатьох міжнародних альянсів і наші діалоги з європейськими партнерами є дуже продуктивними. Тому головна ідея наших пропозицій полягає в тому, що

Як боротися з інформаційними впливами ворога: лекція для київських політехніків

Румунський дослідник у галузі теорії комунікації, філософії та кінематографа, доцент факультету журналістики та комунікаційних наук Бухарестського університету Міхай Вакаріу прочитав 23 квітня студентам та викладачам КПІ лекцію "Практичні кейси боротьби з російською дезінформацією: на прикладі виборів президента Румунії 2024 року".

У ній він розповів про протидію поширенню та заходи з мінімізації впливу російської дезінформації й відвертих фейків під час виборчої кампанії, про те, як було виявлено вплив росії на хід виборів президента країни і як простояла цьому держава.

Його, сказати б, співлектором став директор міжнародної телевізійної компанії в Республіці Молдова "TVR MOLDOVA" Ніколай Мокану. А після лекції відбулося спілкування в форматі діалогу (чи, радше, полілогу) з аудиторією, під час якого слухачі отримали відповіді на запитання, що виникли під час першої частини цієї зустрічі.

Представив гостей та тематику їхніх досліджень ректор університету Анатолій Мельниченко. "Робота цих дослідників зосереджена на одному з найнагальніших викликів нашого часу. Як цифрові медіа формують наш політичний вибір і як ця інформація може впливати на

М. Вакаріу

цілі країни... Ми живемо у світі, де коротке відео може охопити мільйони людей за кілька годин. Де алгоритм вирішує, що бачать громадяни, що вони відчувають, а іноді, навіть, у що вони вірять. Де дипломатичні відносини формуються не лише офіційними заявами, але й наративами, які мають транскордонний сенс. Це вже не питання майбутнього, це питання сьогодення, – наголосив він. – Прийдешнє

української та європейської демократії визначатиметься не лише на полі бою. Воно також вирішуватиметься в дипломатичних групах, у соціологічних дослідженнях, у філософських дослідженнях, у залах суду та в законах, які вам дозволять писати. І все це визначатиметься якістю вашого мислення". І ще раз підкреслив, наскільки важливим є для сучасної людини вміння мислити критично.

Про важливість критичного мислення говорив і Міхай Вакаріу. Адже, як він нагадав, сьогодні переважну частину контенту, який під час виборів поширюють групи підтримки деяких кандидатів, орієнтовано не на донесення якихось їхніх програмних засад чи бодай політичних гасел, а на емоції виборців. "Створюється багато контенту, який безпосередньо формує емоційні тригери та спотворює наративи. Тобто вони безпосередньо орієнтуються на емоції. Жодних обґрунтувань, нічого більше, – сказав лектор. – Що було раніше? Ідеологія, політичні дебати, гасла волонтерів. Нічого подібного більше у виборчих кампаніях не працює. Нікого це не хвилює. Що ж ми маємо тепер? Емоції, дуже сильні емоції. І я розповім вам про дві основні емоції, які зараз зворушують маси у всьому світі, не лише в Румунії. Це, передусім, гнів: люди злятаються на політиків. Гнівляються на політичну систему, на бюрократів, на всіх владоможців, особливо під час економічної кризи". За спостереженнями Міхая Вакаріу, як тільки кандидат пропонує якийсь антистемний посил, він легко повертає до себе симпатії виборців і їхні голоси.

стор. 3

Як боротися з інформаційними впливами ворога: лекція для київських політехніків

стор. 2 Здебільшого гасла таких "борців за справедливність" спрямовані проти політиків і системи

й роздмухують гнів виборців. Другим сильним почуттям, на якому грають популісти, є страх.

Як приклад, лектор навів виборчу кампанію ультраправого румунського політика, прихильника Кремля і особисто путіна, Келіна Джорджеску на президентських виборах 2024 року в Румунії. Той протягом лише двох тижнів з маловідомого незалежного учасника перегонів раптом став їхнім лідером і вийшов у другий тур. Аналіз такого феєричного успіху засвідчив, що він був обумовлений агресивною пропагандистською кампанією, розгорнутою в найпопулярніших Інтернет-ресурсах, – насамперед у TikTok, а також у Facebook та Instagram. Причому готувалося все заздалегідь, з використанням спеціально створених у мережах груп, які об'єднували людей навколо питань здоров'я, релігії та іншого. Вони раптово змінювали напрям та ідеологію й починали агітувати за кандидата Джорджеску, граючи на почуттях належності їхніх членів до такої собі цифрової спільноти, а значить – і

довіри до того, що просувають у такій спільноті. Звернувшись до відомого з психології феномену, ґрунтованому на не завжди усвідомленому прагненні людей бути членами якоїсь групи, що дає відчуття колективної безпеки й колективної правоти, російські політтехнологи, які й були кураторами цих Інтернет-утворень. Російські ж структури і фінансували їхню діяльність. Скажімо, як повідомив слухачам Ніколай Мокану, лише в невеличкій Молдові, державною мовою якої є румунська, і з якої було дуже зручно проводити пропагандистські акції у віртуальному просторі, росія витратила на це 350 млн доларів – дуже грубі як для цієї країни гроші. Також цього кандидата підтримала низка невеличких ультраправих і лівих популістських політичних партій. Урешті-

решт, після розсекречення спецслужбами Румунії низки документів, які свідчили, що росія проводила скоординовану онлайн-кампанію з просування Джорджеску, Конституційний суд скасував результати першого туру.

Також на лекції і під час подальшого спілкування з аудиторією було продемонстровано деякі аналітичні інструменти, які використовувалися під час дослідження цієї кампанії, та архітектуру побудови дієвого механізму протидії ворожим впливам. При цьому румунські фахівці не приховували певних складнощів, які можуть виникати при забезпеченні протидії інформаційним ворожим впливам. Пов'язані вони з особливостями законодавства, яке в демократичних країнах унормовує інформаційну сферу. Тож дуже важливо працювати за кількома напрямками – і вдосконалювати нормативно-правову базу, і постійно аналізувати інформаційну сферу, і проводити активну роз'яснювальну роботу, спрямовану на різні групи населення.

Дмитро Стефанович

ОСВІТНІ ОБРІЇ

Лекції про використання ШІ

Наприкінці квітня відбувся спільний захід КПІ ім. Ігоря Сікорського та ТОВ "Huawei Ukraine" – "Open Talks" у межах партнерства Huawei ICT Academy, за підтримки МОН України та експертів галузі. Організовано його було на підтримку професійного розвитку здобувачів вищої освіти у сфері інформаційно-комунікаційних технологій та новітніх розробок, а також стимулювання їхнього навчання та зростання в технологічній галузі. Гостями заходу стали директорка директорату цифрової трансформації МОН України Роксолана Швадчак; керівник департаменту продажу сервісних рішень Huawei Ukraine, експерт з корпоративних технологій, інфраструктурних рішень та технологій Huawei Андрій Добиш; фахівчиня з PR, керівниця проєктів Huawei Ukraine Анастасія Бурда, керівниця Академії ЕМА та Школи кібербезпеки Раїси Федоровської. Учасники від КПІ – перший проректор Михайло Безуглий, проректор Андрій Шишолін, науково-педагогічні працівники та студенти.

У приміщенні хабу факультету інформатики та обчислювальної техніки відбулася головна подія цієї зустрічі – відкрита лекція на тему "AI – Штучний інтелект". Роксолана Швадчак у своєму виступі в онлайн-режимі розповіла про стратегічне бачення впровадження генеративних технологій штучного інтелекту в українських закладах вищої освіти, вплив ШІ на українську освіту. Також вона озвучила рекомендації Мініцифри та МОН щодо відповідального використання ШІ у вишах. "AI в галузі інформаційно-комунікаційних технологій" – такою була тема виступу Андрія Добиша, який розповів про інновації Huawei в сфері штучного інтелекту, ШІ в ІКТ, кейси впровадження ШІ в інфраструктуру сучасних мереж. Назва лекції Раїси Федоровської – "Штучний інтелект: можливості, загрози та кібербезпека". Основні положення її виступу такі: як ШІ використовуються у кіберзлочинах – від OSINT до зламу паролів; як правильно користуватися ШІ, щоб не наразити себе та компанію на ризик; AI vs Human: вчимося відрізнити дипфейки за допомогою зорового аналізу; фактчекінг контенту: інструменти для розпізнавання дипфейків, перевірки медіа та текстів; як зловмисники обходять етичні обмеження LLM і які наслідки це має для особистої та корпоративної безпеки. Михайло Безуглий виступив на тему "Досвід КПІ: практичні кейси використання ШІ в освітньому процесі" і зупинився на розгортанні таких тез: ШІ для представлення викладачами власних знань та досвіду; ШІ та контроль зрізу знань та тестування здобувачів вищої освіти; навчальні тексти та кваліфікаційні роботи vs ШІ; публікація академічних (наукових) праць. Ну а Анастасія Бурда провела презентацію Huawei ICT Academy та курсів зі штучного інтелекту (AI).

У розмові з кореспондентом "Київського політехніка" Михайло Безуглий так прокоментував проведення спільного заходу: "Сьогоднішній захід – це черговий із серії заходів, відкритих лекцій, які проводить компанія

Huawei Ukraine в багатьох університетах України. І КПІ є не винятком, а традиційним університетом, де такі події відбуваються. Приємно, що цього разу до нас долучилися представники МОН України, які представили стратегічне бачення щодо запровадження штучного інтелекту у вищій освіті. Наш університет – перший заклад вищої освіти в Україні, що в своїй стратегії має не тільки згадки про застосування штучного інтелекту, а й затверджену в 2023 році політику штучного інтелекту в академічній діяльності. Для нас ця підтримка з боку міністерства є дуже важливою, і ми розраховуємо, що партнерська взаємодія дозволить не тільки розбудувати інформаційно-комунікаційну мережу університету, до якої залучається, власне, компанія Huawei Ukraine, а й використовувати сучасні продукти та рішення, які допоможуть вибудувати систему для оцінки ефективності навчання, надання певних рекомендацій як викладачам, так і здобувачам вищої освіти. Сьогодні на заході ми побачили студентів факультетів та інститутів, які представляють ІТ-сектор, тих, хто навчається за освітніми програмами з радіотелекомунікацій, та студентів, які пов'язані з автоматизацією і роботизацією. У залі були присутні викладачі, завідувачі кафедр, професори".

Слід зазначити, що лекція, крім режиму офлайн, трансливалася в Інтернеті.

Довідково: Huawei ICT Academy – міжнародна освітня ініціатива Huawei, спрямована на розвиток професійних навичок студентів і викладачів у сфері інформаційно-комунікаційних технологій, цифрової інфраструктури, мереж, хмарних рішень, кібербезпеки та штучного інтелекту. До роботи Академії долучилися вже 16 українських закладів вищої освіти. А загалом Huawei співпрацює з понад 3500 міжнародних університетів у більш ніж 110 країнах для створення авторизованих Академій інформаційних і мережевих технологій (ICT Academies).

Володимир Школьний

Навчаються викладачі

Наприкінці квітня КПІ відвідала делегація українського відділення всесвітньо-відомої компанії "Ericsson". Відвідала не для першого знайомства та обговорення напрямів можливого співробітництва, бо, насправді, співробітництво таке вже розпочато й з минулого року інтенсивно розвивається. Отож метою нинішнього візиту було вручення групі викладачів університету сертифікатів про завершення навчання за програмою Ericsson Educate 5G University (5GU) – комплексним навчальним курсом, який охоплює ключові аспекти технологій мобільного зв'язку 5G. Програму цю розроблено задля підвищення кваліфікацій викладачів закладів вищої освіти та студентів у сучасних технологіях.

"Не так багато часу пройшло від того дня, коли ми підписали меморандум про співпрацю. На сьогоднішній момент ми вже маємо хороші результати. Це свідчить про те, що ваша команда дуже ефективна. Дякую вам за це. Сподіваємося, що в нас і в подальшому будуть такі само гарні проєкти, – сказав ректор університету Анатолій Мельниченко у вітальному слові до гостей. – Цей проєкт посилює наш потенціал. Ми можемо сказати, що в університеті здійснюють і підготовку, і дослідження фахівці, які дуже добре орієнтуються у сучасних технологіях".

з 10 подач по 5 годин, під час яких перед слухачами виступали фахівці з Італії, Бразилії тощо. Навчання проводилося англійською мовою. "Все було дуже технічно і професійно. Таке враження, що доповнився пазл. Тобто інформація, якою з нами ділилися, розширила наші знання про 5-те покоління. Сьогодні студенти вже можуть використовувати цю інформацію, зокрема і в дисципліні, яку я читаю, "Системи та протоколи мобільного зв'язку п'ятого покоління". Тож студенти вже мають доступ до матеріалів, які надала компанія "Ericsson" і за якими проводять заняття наші викладачі, про-

Представники компанії "Ericsson" та викладачі КПІ – випускники програми

За словами генеральної директорки Дочірнього підприємства зі 100% іноземними інвестиціями "Ericsson" Вікторія Гварішвілі, цю програму компанія розробила як відповідь на постійне зростання попиту на висококваліфікованих фахівців у сфері телекомунікацій і цифрових технологій. "Протягом п'ятдесяти годин інтенсивного навчання ви мали змогу зануритися у світ 5G. Від радіодоступу – це 5G RAN до 5G Core, тобто основної мережі, та до хмарних технологій 5G Cloud, – звернулася вона до випускників програми. – Дуже приємно, що всі викладачі університету успішно завершили цей курс і здобули сучасні знання з 5G... Це дуже важливий крок у напрямі розвитку освітнього процесу. І саме завдяки вам, я думаю, виховуватиметься нове покоління інженерів, які вже будуть використовувати сучасні технології".

Навчання пройшли шестеро викладачів з Навчально-наукового інституту телекомунікаційних систем та трое – з радіотехнічного факультету.

Як розповіла директорка НН ІТС професор Марія Скулиш, яка також здобувала нові знання за програмою 5GU, курс складався

ходять тестування і отримують відповідні сертифікати".

Директор з продажів компанії "Ericsson" в Україні Олександр Шамбо у розмові з представниками університетських медіа зауважив: "Це глобальна програма "Ericsson", вона реалізується в декількох країнах... Нині КПІ – єдиний університет в Україні, з яким є співпраця в цьому напрямі, і вона дуже позитивна. Ми вдячні й раді, що маємо змогу допомогти навчальному закладу і цій сфері навчання". Він також повідомив, що компанія планує продовжити реалізацію цього проєкту і в наступному році.

"КПІ для участі в проєкті було обрано тому, що університет є провідним українським технічним вишем, який не лише має високий рівень технічний і викладацький, а співпрацює з провідними українськими компаніями, що використовують сучасні технології Ericsson", – додав аккаунт-менеджер Максим Гладков, який безпосередньо супроводжував навчальний процес.

Варто додати, що програма є повністю безплатною як для університету, так і для слухачів.

Дмитро Стефанович

ДО 40-Х РОКОВИН КАТАСТРОФИ НА ЧАЕС

Безпека, стійкість, інформаційні технології та екологічний моніторинг

XXIII міжнародну науково-практичну конференцію молодих вчених та студентів "Сучасні проблеми наукового забезпечення енергетики: безпека, стійкість, ІТ та екологічний моніторинг", яка пройшла впродовж 17–21 квітня у шелтері НТБ ім. Г.І. Денисенка, було приурочено до 40-х роковин Чорнобильської катастрофи. Тому заявлена тематика доповідей та повідомлень, що пролунали під час організованої Навчально-науковим інститутом атомної і теплової енергетики КПІ ім. Ігоря Сікорського конференції, набула особливої ваги.

У зверненні до учасників конференції ректор КПІ ім. Ігоря Сікорського Анатолій Мельниченко наголосив на тому, що навіть в нинішніх умовах постійної воєнної небезпеки науковці нашого університету підтвердили думку про те, що певні території зони відчуження навколо ЧАЕС можуть бути повернуті до господарського використання. Також він заявив, що питання оцінки та прогнозу стану навколишнього середовища, підготовки кадрового потенціалу в сфері ядерної безпеки і технологій і надалі будуть серед пріоритетів університетського науково-педагогічного персоналу. Тим більше, що партнерські відносини колективу КПІ ім. Ігоря Сікорського, зокрема з експертами МАГАТЕ, спонукають наших дослідників працювати над науковим аналізом перспективності проектування і впровадження в експлуатацію малих модульних реакторів, розвитком систем забезпечення енергетичної стійкості, екологічної і кібербезпеки атомних електростанцій.

На переконання академіка-секретаря Відділення енергетики та енергетичних технологій Національної академії наук України (ВЕЕТ НАНУ) академіка Андрія Русанова, який брав участь у пленарному засіданні цього наукового форуму, сучасна студентська молодь, магістри і аспіранти є продовжувачами науково-інженерних традицій попередніх поколінь атомників і теплоенергетиків у справі розвитку теплової, відновлюваної, когенераційної та атомної енергетики України. Саме тому досвідчені науковці чекають на ініціативну молодь, що спроможна впроваджувати новітні розробки і рішення у сфері енергетики у майбутньому попри сьогоденні загрози з боку російських ворогів. А представник ГО "Науково-технічна спілка енергетиків та електротехніків України" (ГО "НТСЕУ"), віцепрезидент

Українського національного комітету CIGRE (фр. Consell International des Grands Reseaux Electriques), створеного для представлення інтересів України в Міжнародній раді з великих електричних систем, Олександр Зенюк (на момент аварії на ЧАЕС працював заступником начальника виробничо-технічного відділу атомної станції) поділився досвідом роботи на ЧАЕС упродовж 1986-1994 років.

плексу Нового безпечного конфайнменту та об'єкта "Укриття", висвітлили низку питань щодо сталої реінтеграції тимчасово окупованих територій України.

Після пленарного засідання робота конференції продовжилася по секціях "Атомна енергетика: питання безпеки та розвитку атомно-енергетичного комплексу", "Ядерна захищеність та нерозповсюдження: захист ядерних об'єктів та моніторинг", "Теплогідрравлічні процеси в тепло- і парогенеруючих установках: дослідження, моделювання та підвищення стійкості", "Сучасні технології в тепловій та альтернативній енергетиці: відновлювані джерела, енергоефективність, екологічні аспекти", "Проблеми теоретичної і промислової теплотехніки: підвищення ефективності промислових установок", "Екологічний моніторинг: екологічна безпека, моніторинг впливу на довкілля" та "ІТ в енергетиці: цифровізація, інформаційні технології для моделювання та безпеки".

Зі слів організаторів науково-практичного форуму, доповіді, виголошені на конференції, супроводжували цікаві та плідні дискусії. Особливе зацікавлення з боку наукової спільноти викликали доповіді С. Туранського, М. Шваба, Д. Зінченка, С. Омецинського, М. Січковського, Д. Аршанського, К. Кучинської, Д. Бугая, Д. Красана та інших учасників Конференції.

"Варто відзначити високий рівень доповідей, а студентам, магістрантам, аспірантам і молодим вченим побажати успіхів у подальшій науковій діяльності", – таку думку висловила в.о. директора НН ІАТЕ Ольга Черноусенко.

Віктор Задворнов

На пленарному засіданні конференції

На пленарному засіданні виступили начальник служби охорони праці на Чорнобильській атомній станції Микола Шестопал, академік НАН України, директор Інституту проблем безпеки АЕС Анатолій Носовський, заступник директора Державного науково-технічного центру з ядерної та радіаційної безпеки (ДНТЦ ЯРБ) Олексій Дибач, академік Академії економічних наук України, професор Києво-Могилянської академії Євген Хлобистов. Вони докладно розглянули аспекти історії та сьогоденного стану ЧАЕС, розповіли про експертні оцінки безпеки експлуатації ком-

плексу Нового безпечного конфайнменту та об'єкта "Укриття", висвітлили низку питань щодо сталої реінтеграції тимчасово окупованих територій України.

Після пленарного засідання робота конференції продовжилася по секціях "Атомна енергетика: питання безпеки та розвитку атомно-енергетичного комплексу", "Ядерна захищеність та нерозповсюдження: захист ядерних об'єктів та моніторинг", "Теплогідрравлічні процеси в тепло- і парогенеруючих установках: дослідження, моделювання та підвищення стійкості", "Сучасні технології в тепловій та альтернативній енергетиці: відновлювані джерела, енергоефективність, екологічні аспекти", "Проблеми теоретичної і промислової теплотехніки: підвищення ефективності промислових установок", "Екологічний моніторинг: екологічна безпека, моніторинг впливу на довкілля" та "ІТ в енергетиці: цифровізація, інформаційні технології для моделювання та безпеки".

Зі слів організаторів науково-практичного форуму, доповіді, виголошені на конференції, супроводжували цікаві та плідні дискусії. Особливе зацікавлення з боку наукової спільноти викликали доповіді С. Туранського, М. Шваба, Д. Зінченка, С. Омецинського, М. Січковського, Д. Аршанського, К. Кучинської, Д. Бугая, Д. Красана та інших учасників Конференції.

"Варто відзначити високий рівень доповідей, а студентам, магістрантам, аспірантам і молодим вченим побажати успіхів у подальшій науковій діяльності", – таку думку висловила в.о. директора НН ІАТЕ Ольга Черноусенко.

Віктор Задворнов

Круглий стіл "Хроніки Чорнобиля" у ДПМ

Цей Круглий стіл було організовано в Державному політехнічному музеї імені Бориса Патона при КПІ 22 квітня. Його гостями стали люди, які брали безпосередню участь в подоланні наслідків наймасштабнішої техногенної катастрофи в історії людства, та українські журналісти, які попри перепони влади першими розповіли і показали правду про трагедію на ЧАЕС. А ще – майбутні журналісти, які навчаються в дитячій Медіашколі Sail міста Васильківка та освоюють ази професії в Інформаційно-творчому агентстві "ІОН-ПРЕС" Київського палацу дітей та юнацтва.

Насправді, того дня в університетському музеї відбулося одразу дві події: окрім цього Круглого столу було ще презентовано виставку "Аварія на ЧАЕС: події, люди, досвід", яка експонується у його великому залі. Виставку присвячено не просто подіям 40-річної давнини, а передусім драматичній історії того, як правда про катастрофу в Прип'яті пробивалася до людей. Правда, донести яку до українців та жителів інших країн було конче необхідно хоча б тому, що від знання справжнього стану речей залежало прийняття рішень щодо порятунку їхнього здоров'я, а часом і життя. Цьому тодішня компартійна влада, особливо московська, чинила шалений спротив. Одним із приводів заборон на поширення інформації в ті чорні для Ук-

раїні дні було буцімто небажання викликати паніку (!). Щоправда, таких приводів було більше, але першим в цій череді згадують саме це.

"Страшну трагедію, що сталася в 1986 році і яка торкнулася буквально всіх українців, у ці дні згадують дуже багато. Хтось

Виступає Т. Цимбал

нагадує про про щось одне, хтось – про інше. А ми сьогодні відкриваємо виставку, яка розповість нам про деякі маловідомі її аспекти, про участь ваших батьків і дідів у подоланні її наслідків, про їхній внесок у цю справу, – сказала, звертаючись до відвідувачів, директорка ДПМ Наталія Писаревська. – Також ми прагнули розповісти про те, як люди дізналися, що сталося в Чорнобилі, якою була ціна правди, як вдалося фіксувати і доносити її до глядачів...".

Отож на виставці учасники мали змогу роздивитися інформаційні постери з док-

ладним викладом хроніки катастрофи, а також реальні речі та обладнання, що використовували ліквідатори і журналісти, які працювали в тому пеклі: респіратор-пелюстка; знімальні камери; відеомагнітофон, на який тоді писали свої сюжети телевізійники, та інше. Понад те, на відкритті експозиції про свою власну історію життя в Прип'яті та евакуації розповів гостям завідувач відділу історії КПІ музею Віталій Татарчук, дитинство якого пройшло в цьому місті енергетиків. До речі, в рік катастрофи йому було стільки ж років, скільки й частині наймолод-

Виступає В. Макаренко

ших учасників відкриття з Медіашколі Sail, тому ця розповідь була особливо цікавою для юних журналістів. Звісно, на виставці було представлено і матеріали про участь у ліквідації наслідків ядерної катастрофи науковців і працівників КПІ, адже їхній внесок у цю справу був надзвичайно великим.

А далі було, власне, засідання Круглого столу. Участь у ньому взяли і виступили як спікери вчені, журналісти, телеоператори, військові – всі ті люди, для яких Чорнобиль став частиною їхньої біографії, і життя яких ця трагедія змінила назавжди. Серед них – науковець і викладач КПІ, один із творців технології очищення забрудненої радіонуклідами води, що отримала назву "Технологія КПІ", Анатолій Крисенко (його спогади "Наша праця не була марною" опубліковано в минулому номері "Київського політехніка"); справжня зірка українського телебачення, народна артистка України,

авторка та ведуча телемафону "Дзвони Чорнобиля" та інших програм з Чорнобильської тематики, ведуча концертів і тематичних вечорів для ліквідаторів, телепубліцистка Тетяна Цимбал; тележурналіст, який першим зробив сюжет про катастрофу в Чорнобилі для програми "Актуальна камера", а нині – президент Міжнародної організації "Союз Чорнобиль-Фукусіма" Валерій Макаренко; випускник КПІ, інженер-теплотехнік, учасник ліквідації наслідків катастрофи на ЧАЕС, а згодом журналіст Володимир Закревський; телеоператори, які фільмували ліквідацію аварії в перші ж місяці, Михайло Лебедев і Сергій Курилик; учасник ліквідації наслідків аварії в 1986 році, полковник запасу, Голова комітету Всеукраїнської спілки ліквідаторів-інвалідів "Чорнобиль-86", журналіст, автор книги "731 спецбатальйон" про те, як призовані з запасу військово-службовці приборали величезні обсяги радіоактивного сміття та ґрунту, дезактивували гектари площ всередині і навколо реакторів, тим самим значно понизивши радіоактивний фон у цьому районі (на жаль, за браком часу йому виступити не вдалося), та інші. Звісно, варто було б опублікувати повні виклади розповідей ліквідаторів і журналістів, які пролунали в залі, але на це не вистачило б газетних площ, тому ми обмежилися лише переліком їхніх прізвищ і напрямів їхньої діяльності, сподіваючись, що й він дасть певне уявлення про Круглий стіл.

Модерувала засідання співробітниця університетського музею, яка сама багато років пропрацювала на Українському телебаченні, Лариса Богданова. Вона, до речі, запропонувала юним учасникам заходу, що роблять перші кроки до журналістського фаху, скористатися моментом і взяти короткі інтерв'ю у ветеранів цієї професії та науковців, і ті охоче на цю пропозицію пристали. Тобто цей Круглий стіл став ще й майданчиком для спілкування ветеранів української журналістики, яким є що розповісти людям про те, що вони бачили і як працювали, та початківців, які всотують такі знання мов губка.

Дмитро Стефанович

Виступає Л. Богданова

Конференція ПТ-2026 про сучасний стан і тенденції розвитку телекомунікаційної галузі

Міжнародна науково-технічна конференція "Перспективи телекомунікацій" (ПТ-2026) в середині квітня пройшла в КПІ. Працівники Навчально-наукового інституту телекомунікаційних систем (ННІТС) провели її вже двадцять, тому цю можна вважати ювілейною. Вперше вона відбулася в 2007 році, а з 2009 в її межах як окрема секція проводиться і Міжнародна науково-технічна конференція студентів та аспірантів "Перспективи розвитку інформаційно-телекомунікаційних технологій та систем" (ПРІТС). Не став винятком і рік нинішній, отож активну участь у цьому форумі взяли й наймолодші дослідники.

Традиційно організаторами конференції виступили Національний технічний університет України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського", ННІТС, НДІ телекомунікацій та Міжнародний науково-технічний журнал "Information and Telecommunication Sciences" (ISSN: 2312-4121).

"Наша конференція поєднує науково-практичні інтереси партнерів і постійних учасників, що представляють 23 провідні університети та наукові установи, які працюють у сфері інформаційних технологій і телекомунікацій України. Зокрема в таких містах як Київ, Харків, Вінниця, Чернівці, Кропивницький, – розповів на відкритті беззмінний голова конференції, науковий керівник ННІТС, академік НАН України професор Михайло Ільченко. – Також на цьогорічній конференції представлені науковці з університетів Італії, Молдови та Швеції".

Через війну конференція проводилася у змішаному режимі: частина її учасників представляла результати своїх досліджень безпосередньо в університеті, інші (і таких була більшість) – за допомогою тих-таки телекомунікаційних засобів – у режимі дистанційному. Попри всі складнощі воєнного часу, доповідей було доволі багато – 157, причому 43 з них підготували 76 дослідників, які працюють не в КПІ. До загальної статистики форуму входять і 40 доповідей, в яких на секції ПРІТС репрезентували свої наукові здобутки студенти та аспіранти.

"Тематика цієї конференції є надзвичайно актуальною. Дуже важко переоцінити той внесок, який ця галузь робить в безпеку нашої країни та її розвиток. І надзвичайно сприяють розвитку галузі сучасні виклики, на які нашої країні доводиться шукати і знаходити відповіді, – зауважив у вітальному слові до учасників проректор з наукової роботи університету професор Сергій Стіренко. – До того ж, коли ми бачимо, як разом з телекомунікаційними тех-

нологіями розвивається і штучний інтелект, то розуміємо, що разом вони зможуть дуже суттєво збільшити бюджет нашої країни. Тому тільки наукова складова, тільки інновації, що відкривають нам шлях в майбутнє, надають нам можливість зайняти гідне місце серед передових технологічних країн".

Докладніше про основні напрями розвитку телекомунікацій та зв'язку і все більше освоєння галузю технологій ШІ розповів на пленарному засіданні у доповіді "Стан, тенденції та перспективи розвитку телекомунікацій 2026" один з її авторів Михайло Ільченко. Вже традиційно ця доповідь задала напрями подальшої роботи форуму – в

чинником, а цілою сукупністю взаємопов'язаних процесів. Це впровадження технологій 5G, підготовка до 6G, інтеграція супутникових і наземних мереж, масштабне застосування штучного інтелекту, зростання ролі Інтернету речей, цифровізація держави та поява нових систем зв'язку для забезпечення секторів безпеки і оборони.

А те, що в світовій практиці 5G уже перейшов від стадії презентацій до впровадження в повсякденну практику, свідчить статистика. Лідером у цьому є Китай, де мережами п'ятого покоління вже користуються 1,2 мільярдів мобільних абонентів – понад 63% від усіх користувачів – а кількість базових станцій сягнула 5 мільйонів. До

оператори, розробники штучного інтелекту, оборонні кластери, зокрема й українські. Усі вони відображають головну тенденцію сучасності: телекомунікації перестають бути окремою інженерною галуззю, а стають інфраструктурною основою цифрового світу.

Для України нинішні процеси в галузі мають особливу стратегічну вагу. "Попри складні умови наша держава не лише пристосовується до глобальних тенденцій, а й поступово формує власні напрями розвитку галузі. Саме тому телекомунікації слід розглядати, як одну з ключових підвалин стійкості, безпеки, інтелектуальної незалежності та майбутнього розвитку нашої країни", – наголосив, завершуючи доповідь, Михайло Ільченко.

Отож напрями, які в доповіді були визнані найактуальнішими, визначили й спрямованість та тематику її секційних засідань: "Достовірність та ефективність передачі інформації", "Мережні, оптоволоконні технології та безпека", "Безпроводові технології, системи мобільного зв'язку", "Інформаційні технології в телекомунікаціях" та "Сенсорні мережі та Інтернет речей". Також у її межах відбулася виставка "Інноваційні розробки в галузі телекомунікацій" та у рамках згаданої вище студентської МНТК "ПРІТС" – семінар "Інноваційна діяльність студентів ННІТС".

Навіть не згадуватимемо назв доповідей, які були виголошені на секціях, – вони дуже спеціальні й стосуються розв'язання конкретних задач, які стоять перед виробниками телекомунікаційної техніки, й подолання тих або інших проблем, тож фахівці можуть звернутися до, скажімо, першоджерела – збірника матеріалів, представлених на цьогорічній конференції (*докладніше див.:* <https://conferenc.its.kpi.ua/2026>). Зауважимо лише, що, як повідомив Михайло Ільченко, за результатами роботи конференції її учасники ухвалили рішення, яким 17 доповідей було визначено такими, що становлять найбільший інтерес і мають перспективи пріоритетного використання в навчальному процесі. Також тексти 18 доповідей можуть бути опубліковані в міжнародному фаховому журналі наукових досліджень "Information and Telecommunication Sciences". 9 доповідей після певного доопрацювання і доповнення можуть бути рекомендовані для публікації при підготовці колективної монографії міжнародного видавництва "Springer". Ну а 14 доповідей мають потенційні можливості для подальшого отримання нових науково-практичних результатів і рекомендуються для участі у вітчизняних або міжнародних конкурсах чи грантових програмах.

Дмитро Стефанович

Виступає Михайло Ільченко

ній було окреслено найактуальніші питання, над якими нині активно працюють дослідники як в Україні, так і за її межами. Червоною ниткою проходила через цей виступ думка про те, що інформаційно-комунікаційні технології виступають сьогодні не лише як засіб передачі інформації, але й як ключовий елемент функціонування цифрової економіки та забезпечують розвиток таких її сегментів, як мобільний зв'язок, Інтернет речей, автономні системи і супутникові технології та, знов-таки, штучний інтелект.

Зауважимо, що, за словами професора Ільченка, в матеріалах його виступу було використано матеріали постійного моніторингу та аналізу тенденцій розвитку галузі, що їх здійснює ННІТС, і які він з 2020 року практично щодня оприлюднює у дайджесті "Новини телекому" на своїх електронних ресурсах. Лише одна цифра: за час існування у цьому дайджесті було опубліковано 2846 повідомлень!

Повертаючись до інформації, якою поділився з аудиторією доповідач, варто зауважити, що аналіз сучасного стану та тенденцій розвитку телекомунікацій до 2026 року свідчить про те, що галузь перебуває на етапі глибокої трансформації. Сьогодні її розвиток визначається не одним окремим

словом, для України це також набуває дедалі більшого значення: пілотні зони стандарту 5G завдяки провідним мобільним операторам вже з'явилися у Львові, Харкові, Бородянці. Найпотужніші технологічні компанії світу вже забезпечують використання мереж 5G у сфері дистанційної медицини, інтегрують їх у виробничі середовища як інструмент взаємодії між машинами, сенсорами та системами управління в межах концепції Industry 4.0, зокрема й для забезпечення логістичних потреб, складів і транспортних хабів, впровадження рішень для "розумних міст", розвитку фінансового бездротового доступу, тощо. Усе це стає можливим передусім завдяки високій швидкості передачі даних, яка, до того ж, невинно зростає, дуже значній пропускній здатності та надійності мереж цього покоління. А на підході вже зв'язок наступного покоління 6G, який стане базисом для створення нового типу мережевої архітектури, де зв'язок, обчислення, сенсорні системи, хмарні сервіси та штучний інтелект працюватимуть як єдине інтегроване середовище. Тож особливістю нинішнього етапу є й те, що ключовими гравцями тепер виступають не лише класичні оператори мобільного зв'язку, а й глобальні технологічні компанії, промислові корпорації, супутникові

Аркадій Дем'янович Петухов

4 квітня 2026 року пішов із життя Аркадій Дем'янович Петухов – відомий фахівець у галузі переробки полімерних матеріалів, доктор технічних наук, старший науковий співробітник, професор, заслужений винахідник Української РСР, багаторічний професор кафедри хімічної технології композиційних матеріалів хіміко-технологічного факультету.

Аркадій Дем'янович присвятив усе своє життя науці, техніці, освіті та розвитку вітчизняної галузі переробки полімерів. Його професійний шлях був нерозривно пов'язаний із виробництвом і переробленням полімерних матеріалів, створенням сучасного обладнання та впровадженням інженерних рішень у виробництво. Упродовж майже півстоліття він працював в УкрНДІпластмаш, де пройшов шлях від інженера-конструктора до заступ-

ника директора з наукової роботи, а згодом став головним конструктором Міністерства важкого машинобудування СРСР з екструзійного обладнання.

Вагомим був і його внесок у науку. Після навчання в аспірантурі Київського політехнічного інституту Аркадій Дем'янович захистив кандидатську, а згодом і докторську дисертацію, присвячену інтенсифікації процесів екструзії та модифікації виробів із полімерів. Його науково-практична діяльність стала підґрунтям для виконання десятків науково-дослідних робіт, створення понад сотні зразків нової техніки, значна частина яких успішно працювала і продовжує працювати в різних країнах світу.

Понад два десятиліття життя Аркадія Дем'яновича були пов'язані з викладацькою діяльністю в Київській політехніці. На кафедрі хімічної технології композиційних матеріалів він щедро передавав студентам, аспірантам і молодим науковцям свій величезний досвід науковця, винахідника, технолога, конструктора й виробничника. Його знали як вимогливого і мудрого наставника, глибоко порядну, інте-

лігентну та доброзичливу людину, яка вміла підтримати, порадити й надихнути.

У творчому науковому доробку Аркадія Дем'яновича – майже три сотні наукових праць, монографії, понад сто винаходів і корисних моделей. Він був членом спеціалізованих учених рад, працював у складі редакційних колегій фахових видань, активно долучався до розвитку наукової думки та інженерної освіти в Україні. Його багаторічна праця була відзначена високими державними та галузевими нагородами. Проте найголовнішою нагородою для нього були повага колег, вдячність учнів і щира людська пам'ять.

Світлий образ Аркадія Дем'яновича Петухова назавжди залишиться в серцях усіх, хто мав честь працювати й спілкуватися з ним. Колеги, учні, співробітники та студенти глибоко сумують із приводу тяжкої втрати та висловлюють щирі співчуття рідним і близьким покійного.

Вічна і світла пам'ять.

• КОНКУРС • КОНКУРС •

**НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ**
«Київський політехнічний інститут
імені Ігоря Сікорського»

ОГОЛОШУЄ КОНКУРС

на заміщення вакантних з 01.07.2026 посад професорів (вища освіта (магістр, спеціаліст); науковий ступінь доктора (кандидата*, PhD*) наук та/або вчене звання професора (доцента, старшого наукового співробітника) відповідно до освітніх компонент, які забезпечує; стаж науково-педагогічної діяльності не менше 5 років; вільне володіння державною мовою) по навчально-наукових інститутах, факультетах, кафедрах:

– електронних комунікацій та інтернету речей Навчально-наукового інституту телекомунікаційних систем;

– радіоінженерії радіотехнічного факультету;

на заміщення вакантної з 01.09.2026 посади професора (вища освіта (магістр, спеціаліст); науковий ступінь доктора (кандидата*, PhD*) наук та/або вчене звання професора (доцента, старшого наукового співробітника) відповідно до освітніх компонент, які забезпечує; стаж науково-педагогічної діяльності не менше 5 років; вільне володіння державною мовою) по кафедрі радіоінженерії радіотехнічного факультету;

на заміщення вакантних з 01.07.2026 посад доцентів (вища освіта (магістр, спеціаліст); науковий ступінь доктора (кандидата, PhD) наук та/або вчене звання відповідно до освітніх компонент, які забезпечує; стаж науково-педагогічної діяльності не менше 3 років; вільне володіння державною мовою), старших викладачів (вища освіта (магістр, спеціаліст); як правило, науковий ступінь відповідно до освітніх компонент, які забезпечує; стаж науково-педагогічної роботи не менше 2 років; вільне володіння державною мовою), асистентів (вища освіта (магістр, спеціаліст); без вимог до стажу роботи; вільне володіння державною мовою) по навчально-наукових інститутах, факультетах, кафедрах:

**Навчально-науковий інститут матеріалознавства
і зварювання ім. Є.О. Патона**

Кафедра високотемпературних матеріалів та порошкової металургії доцентів – 1
старших викладачів – 2

Факультет робототехніки та приладобудування

Кафедра комп'ютерно-інтегрованих технологій виробництва приладів асистентів – 1

Хіміко-технологічний факультет

Кафедра технології електрохімічних виробництв доцентів – 2

Навчально-науковий інститут аерокосмічних технологій

Кафедра космічної інженерії асистентів – 6

**Навчально-науковий інститут
прикладного системного аналізу**

Кафедра штучного інтелекту асистентів – 1

Радіотехнічний факультет

Кафедра радіоінженерії доцентів – 1

на заміщення вакантної з 01.09.2026 посади старшого викладача (вища освіта (магістр, спеціаліст); як правило, науковий ступінь відповідно до освітніх компонент, які забезпечує; стаж науково-педагогічної роботи не менше 2 років; вільне володіння державною мовою) по кафедрі теоретичної електротехніки факультету електроенергетехніки та автоматики.

* Для кандидата наук або PhD обов'язковим є вчене звання професора.

Перелік документів, порядок проведення конкурсного відбору зазначено у Порядку проведення конкурсного відбору або обрання за конкурсом при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів), з яким можна ознайомитися за посиланням: <https://osvita.kpi.ua/competition>.

Претенденти на заміщення вакантних посад подають документи через загальний відділ університету (тел.: (044)204-82-82) особисто або надсилають поштою на адресу: 03056, Київ-56, проспект Берестейський, 37, загальний відділ, кімн. 163.

Звертаємо вашу увагу, що на період дії правового режиму воєнного стану повний комплект документів можна надіслати на електронну пошту: kanc@kpi.ua у pdf форматі. Документи треба підписати за допомогою кваліфікованого електронного підпису (КЕП), у темі листа зазначити "на конкурс НПП".

Термін подання документів – місяць від дня опублікування оголошення. Університет житлом не забезпечує!

День матері: повертаємо традиції, вшановуємо колежанок

До нас повертаються традиції, до нас повертаються свята. Крізь бетон багаторічного забуття пробивається все світле та істинне, що є фундаментом відродження модерної української нації. 10 травня цього року ми відзначаємо День матері. З нагоди цього свята хотілось би щиро привітати всіх наших колежанок, які поєднують ніжність материнства з відповідальністю професійного обов'язку.

Материнство – це вічна опора, джерело любові і сили, що супроводжує нас від першого подиху до найвідважніших кроків у житті. Жінка-мати в сучасному світі – це вміння балансування між природним призначенням продовження роду і кар'єрним зростанням, службовими обов'язками і родинними справами.

Як голова дитячої комісії Профкому КПІ, я безпосередньо спілкуюсь з мамами-співробітницями. Їхній узагальнений портрет виглядає приблизно так: яскрава, амбітна, освічена, молода енергійна жінка, яка є уособленням відповідального батьківства. Як кожна мати, вона бажає своїм дітям всього найкращого для їх зростання і розвитку. Профком КПІ допомагає нашим мамам створити умови для змістовного відпочинку і розвитку дітей. Попри важкі обставини війни, ми зберегли всі звички мирного часу: влітку відпочиваємо в Карпатах і гостинній Польщі, протягом року відвідуємо вистави, дізнаємося багато цікавого в Українсько-Японському центрі і, безумовно, насолоджуємося солодкими подарунками від Святого Миколая напередодні Нового року.

Я щиро радію з того, що наші заходи вже давно вставлені як "must-have" в річні плани родин, а

наші матусі матимуть трохи спокійного часу для власного відпочинку або професійної концентрації. А це їм конче необхідно, зважаючи на коло задач і обов'язків, а також темп життя і виклики, з якими вони щодня стикаються. Онлайн і оффлайн, школа і дитячий садок, заліки та іспити, курси, акредитації, домашні справи, адміністративні обов'язки та квартальні звіти – на все це накладається війна з нескінченними повітряними тривогами, безсонними ночами, болючими втратами. Часом університетська праця перетворюється на урок витримки й мужності для їхніх власних дітей: діти бачать, як мама працює, не здається, організовує допомогу іншим – і це формує в них почуття відповідальності й гордості.

З особливим щемом у серці хочеться привітати наших мам, у яких чоловіки, сини, доньки, онуки зараз боронять нашу країну в лавах ЗСУ. Це той момент, коли емоції важко висловити словами, лише хочеться міцно обійняти з надією на мир і нашу перемогу.

На жаль, в нашій КПШній родині є мами, які понесли непоправиму втрату. Ця клята війна назавжди забрала у них сина, чоловіка – найрідніших у світі людей. Наша велика університетська родина переживає невимовний сум разом із праведною лютьтю. Ми докладемо всіх зусиль, щоб наше співчуття перетворилось у дієву підтримку і допомогу.

У День матері ми дякуємо всім мамам за їхню працю, терпіння і любов. Дякуємо за те, що попри страх і втому вони продовжують формувати й навчати майбутні покоління інженерів, науковців, громадян. Нехай цей день принесе кожній матері відчуття вдячності й спокою. Бажаємо міцного здоров'я, тепла в родині, наснаги для нових звершень і миру, якого вони так щиро прагнуть для своїх дітей. Ви – наша опора, ви – натхнення. Ми цінуємо вас сьогодні і кожного дня.

Ольга Кожемяченко,
голова дитячої комісії Профкому КПІ

АРТПРОСТІР

"Міська мозаїка" Лариси Пуханової в музеї КПІ

У Державному політехнічному музеї при КПІ ім. Ігоря Сікорського нещодавно пройшла виставка відомої київської художниці Лариси Пуханової. На виставці було представлено її живописні та графічні роботи: міські пейзажі з різних кутків світу, давні квартали, химерні дворики, ранкові вулиці в тумані. Художниця багато подорожує та привозить безліч цікавих замальовок з різних країн. Один із жанрів мистецтва, в якому успішно працює Лариса Пуханова, – це міський пейзаж. Часто вона зображує на своїх полотнах і в графічних аркушах рідний Київ. Для неї – це місце сили, її магічне місто.

Л. Пуханова

Значне місце в творах Лариси Пуханової посідає колорит. Її кольори наділені естетичною та змістовною виразністю, і художниця вміло й майстерно це використовує. Мистецтвознавка Ольга Пешая, розповідаючи про творчість Лариси Пуханової, стверджує, що для війни у неї "не знайшлося кольору", як вона сказала в одному з інтерв'ю. Майстриня бачить страшну реальність, яку приносить війна, і свідомо шукає поглядом квітку, пташку, небо, щоб подарувати їм свою творчу увагу, захоплення та натхнення. Лариса Пуханова створила свій власний символічний різнобарвний Всесвіт, який транслює добро, світло і неймовірне тепло.

Володимир Школьній

На виставці в ДПМ

